

Hovedpointer

Kompleksitet i behov for palliation – Et litteraturstudie

Hovedpointer

Kompleksitet i behov for palliation er et multidimensionelt og dynamisk begreb, der afhænger af samspillet mellem flere faktorer, der kan kategoriseres i forskellige domæner (se faktaboks). Domænerne giver et overblik over de relevante forhold, der påvirker kompleksiteten i den enkelte patients behov for en palliativ indsats.

Kompleksitet kan derfor ikke udelukkende forstås ud fra patientrelaterede faktorer, men kræver en kombination af flere forhold, der også omfatter sociale, sundhedsprofessionelle og strukturelle faktorer.

Der er behov for mere ensartede henvisnings- og visitationskriterier for at sikre en systematisk arbejdsgang. Redskaber til identifikation af kompleksitet kan understøtte dette og bidrage til større ensartethed og en mere lige adgang til specialiserede palliative indsatser samt tage højde for det multidimensionelle samspil mellem domænerne.

Faktaboks: Domæner

Den internationale litteratur skelner mellem en opdeling af faktorer for kompleksitet i behov for palliation i 3-6 domæner, hvor der bruges forskellige terminologier for begrebet, som bl.a. domæner, systemer eller dimensioner.

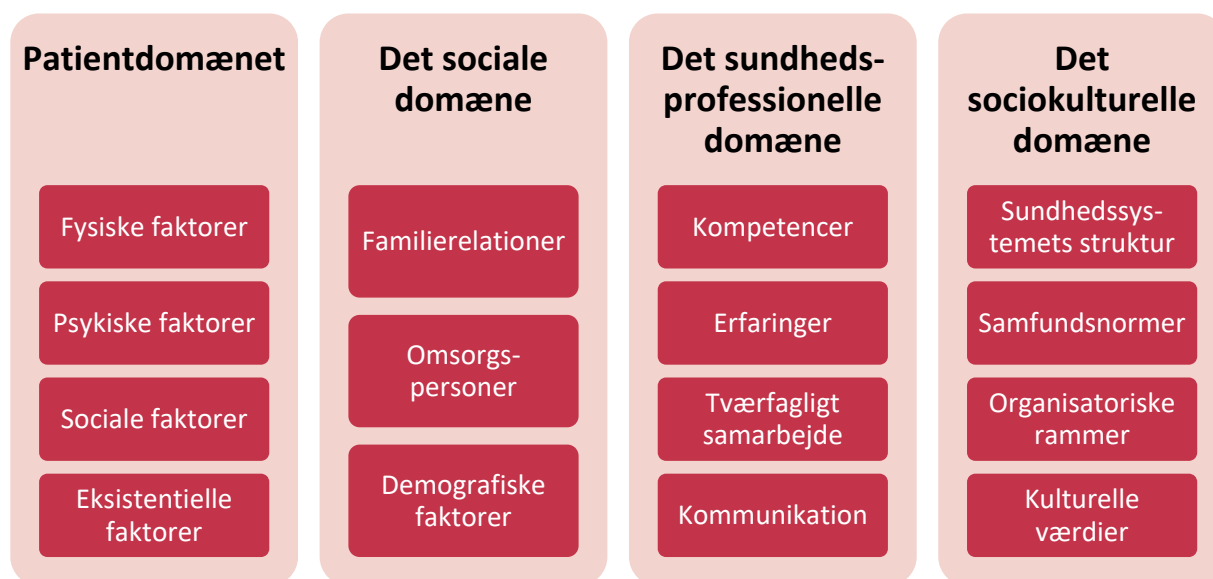
Rapporten anvender betegnelsen domæne og en opdeling i 4 domæner; patientdomænet, det sociale domæne, det sundhedsprofessionelle domæne og det sociokulturelle domæne (se Figur 1).

Opmærksomhedspunkter

Projektets resultater viste 4 overordnede opmærksomhedspunkter:

1. Kompleksitet i behov for palliation er ikke entydigt defineret i den internationale litteratur. I stedet beskrives **kompleksitet som et dynamisk samspil** mellem mange faktorer og domæner omkring patienten.
2. På tværs af den internationale litteratur ses der **en opdeling på 3-6 domæner til at definere kompleksitet i behov for palliation**. Domænernes faktorer relaterer sig til og interagerer med faktorer i de øvrige domæner, hvilket betyder, at de enkelte domæner ikke kan ses isoleret fra hinanden.
3. I den internationale litteratur er der identificeret **13 redskaber til vurdering af kompleksitet**. Denne rapport fremhæver fem redskaber grundet deres relation til en palliativ kontekst. Redskaberne varierer i forhold til, hvilke domæner de dækker og hvilken patientpopulation og sundhedsprofession, de er udviklet til.
4. Der er begrænset viden om, hvordan disse redskaber implementeres i praksis. **Nogle af de barrierer, som er defineret i den internationale litteratur, er:**
 - Manglende tid og erfaringer hos de sundhedsprofessionelle
 - Behov for undervisning i basal palliation
 - Manglende tværfaglig sparring
 - Uklare roller i vurderingsprocessen.

Figur 1. Oversigt over de fire domæner og deres relevante faktorer

Baggrund: I udmøntningsplanen i forbindelse med Kræftplan V er der afsat midler til at løfte både den basale og den specialiserede palliative indsats. Udover midler afsat til eksempelvis hospicepladser, udgående teams eller udgående hospiceteams, er der også afsat midler til at gøre de nationale kriterier for henvisning til specialiseret palliation mere ensartede.

Formål: Formålet med litteraturgennemgangen var at indkredse forståelsen af kompleksitet i behov for palliation, og hvordan det kan identificeres gennem eksisterende viden på baggrund af den internationale litteratur.

Datagrundlag: Systematisk litteratursøgning i internationale databaser: CINAHL, PubMed, PsycINFO, Cochrane og Web of Science med inklusionskriterierne:

- Studier med relevant fokus i forhold til undersøgelsens formål.
- Artikler publiceret i fagfællebedømte tidsskrifter indekseret i videnskabelige databaser.
- Studier publiceret på engelsk eller dansk.
- Fuldtekst tilgængelig.

Studier omhandlende pædiatri samt studier på andet sprog end dansk og engelsk blev ekskluderet.

[Download PDF af hele REHPA-rapporten: **Kompleksitet i behov for palliation – Et litteraturstudie** via linket her](#)

REHPA, Videncenter for Rehabilitering og Palliation
Vestergade 17
5800 Nyborg
21 81 10 11
rehpa@rsyd.dk
www.rehpa.dk

Tilmeld dig REHPAs nyhedsbrev

 facebook.com/rehpa.dk

 linkedin.com/company/rehpa

